

10.24425/rhpp.2026.158809

Anna PIECZKA-WĘGORKIEWICZ
<https://orcid.org/0000-0002-5136-7975>

Sprawozdanie z XVI Ogólnopolskiej Konferencji Metodologicznej Medioznawców „Sztuczna inteligencja w mediach, polityce i kulturze — społeczny wymiar rewolucji AI”, Warszawa 27–28.11.2025 r.

A report on the 16th National Methodological Conference of Media Experts “Artificial Intelligence in media, politics and culture”, Warsaw, 27–28 November 2025

W dniach 27–28 listopada 2025 r. na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się XVI Ogólnopolska Konferencja Metodologiczna Medioznawców (dalej: OKMM), poświęcona społecznym, kulturowym i politycznym konsekwencjom rozwoju sztucznej inteligencji. Obrady zorganizowano w budynku Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW przy ul. Dobrej 55.

Pierwszy dzień konferencji (27 listopada) poświęcony był XV Warsztatom Metodologicznym, zatytułowanym *AI w warsztacie naukowca*. W spotkaniu wzięło udział niemal 50 osób, co stanowiło rekord frekwencji w historii warsztatów metodologicznych, organizowanych w ramach OKMM. W roli prowadzących wystąpili dr Iwona Leonowicz-Bukała oraz dr Mikołaj Birek, reprezentujący Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie.

Warsztaty rozpoczęły się wprowadzeniem teoretycznym do problematyki sztucznej inteligencji, ze szczególnym uwzględnieniem jej roli w pracy badacza medioznawcy. Poruszano kwestie związane m.in. z cyberbezpieczeństwem i nieszczelnością dużych modeli językowych (LLMs), zjawiskiem sykofancji, wykorzystaniem agentów AI oraz generowaniem materiałów wizualnych. Część metodologiczna koncentrowała się na praktycznych aspektach wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w bada-

niach naukowych. Podkreślono przydatność LLM-ów w badaniach o charakterze jakościowym, jak również zaprezentowano i omówiono przykładowe narzędzia (m.in. Julius.ai, ResearchRabbit, SciSpace). Warsztatom towarzyszyły ćwiczenia praktyczne, umożliwiające uczestnikom samodzielne przetestowanie prezentowanych rozwiązań. Otwartość prowadzących na pytania i dyskusję sprzyjała aktywnemu udziałowi uczestników zarówno w trakcie zajęć, jak i po ich zakończeniu.

Drugi dzień konferencji (28 listopada) poświęcony został obradom plenarnym. Konferencję otworzyli dr hab. Michał Głowacki, prof. UW (Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej WDIiB UW), oraz dr hab. Tomasz Gackowski, prof. UW, kierownik Laboratorium Badań Medioznawczych WDIiB UW, podkreślając znaczenie międzyuczelnianej refleksji nad możliwościami badania mediów w zmieniającym się środowisku medialnym i informacyjnym.

Obrady rozpoczęły się wykładem plenarnym Pawła Sobkowicza (Narodowe Centrum Badań Jądrowych), zatytułowanym *Wykorzystanie koncepcji cyfrowych bliźniaków w badaniach społecznych: szanse i zagrożenia*. W wystąpieniu zaprezentowano potencjał modelowania złożonych procesów społecznych z wykorzystaniem zaawansowanych technologii cyfrowych. Prelegent zwrócił uwagę m.in. na ograniczoną przystawalność wielu modeli do sytuacji rzeczywistych oraz na istotną rolę czynników afektywnych (emocji) w badaniach nad dynamiką zmian opinii.

Następnie obrady toczyły się w ośmiu panelach tematycznych. Panel pierwszy, moderowany przez Agnieszkę Walecką-Rynduch, poświęcony został emocjom w polityce w dobie sztucznej inteligencji i składał się z siedmiu wystąpień. W tej części konferencji wystąpili m.in. Agnieszka Hess, prezentująca referat dotyczący wydarzeń zaburzających jako elementu ujawniania pejoratywnych nastrojów społecznych wobec Ukraińców w mediach społecznościowych, Aleksandra Seklecka, omawiająca możliwości zastosowania analizy dyskursu w badaniach emocji w polityce, Małgorzata Durmaj i Anna Kulma, analizujące partycypację polityczną z wykorzystaniem rzeczywistości wirtualnej, oraz Karol Zajdowski, który przedstawił zagadnienie mikrotargetingu w wyborach w Polsce w latach 2023 i 2025. Zarówno te, jak i pozostałe referaty wygłoszone w ramach panelu koncentrowały się na analizie emocji, afektów oraz mechanizmów polaryzacji politycznej, również w kontekście narzędzi algorytmicznych.

Równolegle obradował panel drugi, poświęcony aspektom etycznym, prawnym oraz praktyce zawodowej w działalności dziennikarza i pracownika mediów, moderowany przez Zbigniewa Widerę. Wystąpienia w ramach panelu koncentrowały się na problemie odpowiedzialności, regulacji prawnych oraz instytucjonalnych uwarunkowań wdrażania narzędzi opartych na AI. Pierwsza głos zabrała Joanna Hołda z referatem *Dziennikarz i sztuczna inteligencja — na styku etyki i prawa*, zwracając uwagę na problem odpowiedzialności za słowo oraz konieczność doprecyzowania przepisów prawnych regulujących wykorzystanie AI w mediach. Następnie Tomasz Aleksandrowicz przedstawił prezentację dotyczącą sposobów, w jakie polskie spółki

medialne wykorzystują sztuczną inteligencję, podkreślając ewolucyjny charakter tych wdrożeń, polegający na stopniowym i ostrożnym wprowadzaniu nowych funkcji opartych na AI. Krzysztof Chmielewski poruszył problematykę prawnoautorską w odniesieniu do gier cyfrowych, podejmując refleksję nad statusem twórcy oraz rolą, jaką w tym kontekście odgrywa sztuczna inteligencja. Maria Nowina Konopka zaprezentowała perspektywy rozwoju sztucznej inteligencji w polskiej medycynie do roku 2035, zwracając uwagę na przyjmowane w dokumentach strategicznych optymistyczne założenia programowe. Panel zakończyło wystąpienie Aleksandra Reja, poświęcone studium audytu dużych modeli językowych (LLM) w ujęciu procesowym. Całość wystąpień w tym panelu unaoczniała potrzebę wypracowania spójnych ram etycznych i prawnych dla wykorzystania sztucznej inteligencji, a także znaczenie instytucjonalnych mechanizmów nadzoru i odpowiedzialności w kontekście rosnącej obecności AI w praktyce zawodowej mediów.

Po przerwie kawowej równocześnie obradowały panel trzeci, poświęcony relacjom między narracją, emocjami i wspólnotą w kontekście wykorzystania sztucznej inteligencji, oraz panel czwarty, dotyczący zastosowań AI w sztuce i kulturze. Panel trzeci, moderowany przez Agnieszkę Hess, obejmował pięć wystąpień koncentrujących się na sposobach, w jakie algorytmy i narzędzia oparte na AI wpływają na kształtowanie narracji, interpretację przekazów medialnych oraz dynamikę emocji w sferze publicznej. Maja Wolny przedstawiła referat dotyczący różnic w narracjach o Ukrainie i Rosji generowanych przez duże modele językowe, zwracając uwagę na fakt, że LLM-y nie tylko streszczają informacje, lecz także współtworzą określone obrazy rzeczywistości. Krzysztof Flasiński zaprezentował metodologiczne aspekty badania przekazów medialnych dotyczących zmian klimatycznych, a Bartłomiej Łódzki omówił wpływ funkcji Google AI Overview na wzorce konsumpcji informacji, wskazując na spadek liczby kliknięć w linki oraz potencjalny wzrost znaczenia dziennikarstwa jakościowego. Ostatnie wystąpienia, przygotowane przez Konrada Kiljana we współpracy z Ewelina Gajewską oraz przez Roksanę Gloc, dotyczyły odpowiednio obliczeniowej analizy różnic w natężeniu emocjonalnym wypowiedzi parlamentarnych na temat agresji w Rosji oraz zagadnienia tworzenia i funkcjonowania sieci badawczych w epoce AI. Referaty zaprezentowane w ramach panelu trzeciego ukazywały potencjał sztucznej inteligencji jako narzędzia analitycznego, jednocześnie zwracając uwagę na jej rolę w procesach współtworzenia narracji, emocji i znaczeń, istotnych z perspektywy badań nad mediami i komunikacją społeczną.

Panel czwarty poświęcony był wykorzystaniu sztucznej inteligencji w obszarze sztuki i kultury. Uwagę zwracały wystąpienia Martyny Groth (*THEAITRE: kiedy SI wygenerowała dramat...*), Weroniki Jaworskiej (*Przyszłość sztuki w metawersum*) oraz Mikołaja Birka (*Algorytm w ruchu. Animacja AI czy wideo AI?*), w których podejmowano zagadnienia autorstwa, kreatywności oraz nowych form ekspresji artystycznej w kontekście rozwoju technologii generatywnych.

Po przerwie obiadowej obrady zostały wznowione w ramach równoległych paneli poświęconych kwestiom edukacyjnym, instytucjonalnym i sektorowym (panel piąty) oraz doświadczeniom i percepcji użytkowników narzędzi opartych na sztucznej inteligencji (panel szósty). Panel piąty koncentrował się na problematyce wykorzystania AI w edukacji oraz w praktykach instytucjonalnych, a także na metodologicznych aspektach badań nad tymi zagadnieniami. Adam Szynol poruszył temat wpływu sztucznej inteligencji na dydaktykę seminaryjną, a Mariola Antczak i Monika Wachowicz odniosły się do zagadnień wspomagania nauczycieli w zakresie wykorzystania AI przez wojewódzkie biblioteki pedagogiczne, akcentując metodologiczne wyzwania badań w tym obszarze. Iwona Leonowicz-Bukała wraz z Dominikiem Stojakiem omówili możliwości wykorzystania generatywnej sztucznej inteligencji w badaniach zawartości treści, z kolei Zbigniew Widera zaprezentował referat dotyczący zastosowania AI w zarządzaniu zasobami jednostek samorządu terytorialnego.

Panel szósty, skoncentrowany na perspektywie użytkowników sztucznej inteligencji, dotyczył doświadczeń, percepcji oraz relacyjnych aspektów interakcji człowieka z technologią. Wystąpienie Anny Chudzik podejmowało zagadnienie humoru w kontekście generatywnej AI. Weronika Wlazły, w imieniu własnym oraz Agaty Bonenberg i Mo Zhou, przedstawiła wyniki badania wzrokowego rowerzystów z wykorzystaniem eye trackingu w miejskim korytarzu ekologicznym nad Wartą w Poznaniu, wskazując, że rozwiązania urbanistyczne mogą pełnić funkcję wspierającą dobrostan użytkowników. Aleksandra Skrzypiec zaprezentowała referat skoncentrowany na relacyjnych aspektach komunikacji między człowiekiem a AI, zwracając uwagę na potencjalne zagrożenia w tym obszarze, a Paulina Motylińska i Anna Pieczka-Węgorkiewicz omówiły wyniki badań dotyczących poczucia bezpieczeństwa informacyjnego studentów w dobie AI, wskazując, że kontakt z treściami generowanymi przez duże modele językowe może prowadzić do jego obniżenia. Referaty wygłoszone w ramach panelu szóstego unaocznily znaczenie perspektywy użytkownika w badaniach nad sztuczną inteligencją, podkreślając społeczne i komunikacyjne konsekwencje coraz powszechniejszego wykorzystywania narzędzi opartych na AI.

Ostatnią część obrad stanowiły sesje poświęcone sztucznej inteligencji, algorytmom i dezinformacji (panel siódmy) oraz metodom i infrastrukturze badań medioznawczych (panel ósmy). Panel siódmy, moderowany przez Karolinę Brylską, koncentrował się na zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem algorytmów platform społecznościowych oraz wykorzystaniem narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w procesach dezinformacyjnych. Anna Miotk omówiła problem wpływu algorytmów platform cyfrowych na dystrybucję i widoczność treści, natomiast Miłkołaj Rogalewicz zaprezentował referat dotyczący wykorzystania generatywnej AI w kampaniach dezinformacyjnych.

Panel ósmy poświęcony był metodologicznym i infrastrukturalnym wyzwaniom współczesnych badań medioznawczych w kontekście rozwoju AI. Agnieszka Smaga

zwróciła uwagę na trudności, jakie dla badań komparatystycznych stwarza multimodalna sztuczna inteligencja, natomiast Adam Balcerzak przedstawił zagadnienia związane z budowaniem odpornej infrastruktury badawczej na przykładzie rozwiązania Proxmox HA. Ostatnie wystąpienie, wygłoszone przez Krzysztofa Nadratowskiego, dotyczyło potencjału oraz etycznych wyzwań związanych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji w komunikacji organizacji pozarządowych.

Konferencję zakończyła dyskusja podsumowująca, w której akcentowano potrzebę dalszych badań nad metodologicznymi, etycznymi oraz społecznymi konsekwencjami wykorzystania sztucznej inteligencji w badaniach nad mediami. XVI Ogólnopolska Konferencja Metodologiczna Medioznawców potwierdziła, że refleksja nad AI stanowi obecnie jeden z kluczowych obszarów współczesnego medioznawstwa, wymagający zarówno rozwoju nowych narzędzi badawczych, jak i krytycznego namysłu nad ich ograniczeniami oraz konsekwencjami społecznymi.